

دارالفنون یک نماد و یک تاریخ

بسم الله الرحمن الرحيم

«دارالفنون» هم یک تاریخ است و هم یک نماد. شکل‌گیری نظام آموزش عالی جدید از دارالفنون آغاز شده است. دارالفنون چه بسا در ذهن مصلح بزرگ امیرکبیر مطرح بوده است. باورها و اعتقادات امیرکبیر به‌عنوان مکمل نظام آموزشی سنتی ایران و دیدگاه‌های پیشرفت‌گرایی مبتنی بر فرهنگ اسلامی او، نشان می‌دهد که امیرکبیر هرگز در پی جایگزینی آموزش‌های فنی و نظامی برای نظام آموزش حکمی و معرفتی جامعه ما نبود، هر چند در دوره بسط نفوذ نظام سلطه غربی - در دوران رضاشاه - چنین هدف شومی مطرح و دنبال شد. این تاریخ و نقطه آغاز برای ما از اهمیت فراوانی برخوردار است. بیشتر برای نسل جدید، این نقطه آغاز که دارای اهداف و انگیزه‌های مقدس بوده است و مسیر انحراف و تحریفی که در غیاب امیرکبیر در آن رخ داده است بسیار مهم است. چرا که مسیر کنونی پیشرفت علمی کشور درست امتداد همان نقطه آغاز است. اما با اصلاح و حذف زمینه تحریف شده بعدی.

دارالفنون یک نماد هم هست. نماد یک نحلّه اصیل

پیشرفت‌گرایی، در دورانی که کشور ما دچار یک انحطاط

تاریخی بود. قاجارها و پهلوی‌ها یک دوران طولانی انحطاط سیاسی، علمی، اجتماعی و فرهنگی را بر کشور و جامعه ما تحمیل کردند. اما در همین دوران، نحله‌ها و رگه‌های اصیلی که از عزم راسخ و بصیرت عمیق برخوردار بودند، از پانمی‌نشستند و هر چند با دشواری و مشقت، تلاش می‌کردند سرشمعی بیافروزند و مسیری را باز گشایند. امیرکبیر از این نحله است. ده‌ها سال پس از امیرکبیر نهضت تنباکو شکل گرفت و بذر عدالت‌طلبی و آزادی‌خواهی به نهال مشروطه تبدیل شد و جریان بیداری ملی و اسلامی در جامعه، تقویت گردید تا بالاخره پس از فراز و فرودهای فراوان و تجربه‌های تلخ و شیرین، به نهضت اسلامی امام خمینی(ره) در خرداد ۱۳۴۲ منجر شد و ثمره طیبه انقلاب شکوهمند اسلامی که بزرگترین و مردمی‌ترین انقلاب دوران معاصر است از آن برخاست... دارالفنون هم یک تاریخ است و هم یک نماد... تاریخ سرآغاز حرکتی برای تکمیل نهاد علمی ایران و نماد مجاهدتی دشوار در دوران انحطاط؛ و انقلاب اسلامی ملت ایران، این هر دو را به نقطه موفقیت رساند و راه امیرکبیر را توسعه و تداوم بخشید. روحش شاد و راهش پر رهرو باد.

علی ذوعلم